

de för en sådan utbyggnad är ju den merkostnad som en utbyggnad vilken skulle möjliggöra kommersiell sjöfart kräver jämfört med de samhällsekonomiska fördelar som kan vinnas.

Med hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen med anledning av proposition nr 122 i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anföra att frågan om utbyggnad av Göta kanals västgötadel bör bli föremål för ytterligare prövning, särskilt i vad avser vilka ytterligare kostnader en sådan utbyggnad skulle kräva jämfört med de kostnader kanalens bibehållande som endast turistled medför.

Stockholm den 28 oktober 1969

Erik Tobé (fp)

Rolf Sellgren (fp)

Nr 1240

Av herr Bohman och fru Kristensson, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 124, med förslag till lag om ändring i ärvdabalken, m. m.

I proposition nr 124 föreslås att utomäktenskapliga barn skall bli helt likställda med barn i äktenskap i fråga om rätt till arv efter fader och släktingar på fädernesidan. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 1970, vilket innebär att reformen slår igenom för alla arvsfall som inträffar efter nämnda dag, oavsett när barnet är fött eller faderskapet fastställts.

Frågan om utomäktenskapliga barns arvsrätt efter fadern och hans släktingar har länge diskuterats, och den aktualiserades senast av ärvdabalks-sakkunniga i dess betänkande med förslag till ärvdabalk (SOU 1954: 6). De sakkunniga förordade således att särbestämmelserna om barn utom äktenskap skulle utgå ur ärvdabalken. Äldre lag skulle dock gälla när ett utomäktenskapligt barn var fött innan nya lagen trätt i kraft oavsett om arvlåtaren dött efter ikraftträdandet.

Förslaget remitterades 1955 till lagrådet. Trots att förslaget inte, såsom det nu framlagda, gavs retroaktiv verkan, mötte det starkt motstånd i lagrådet. Vad lagrådet framför allt vände sig emot var att ett utomäktenskapligt barn skulle kunna ärva en man som inte med säkerhet var dess biologiske fader. På grund av lagrådets kritik ansåg sig departementschefen inte kunna förorda en ändrad lagstiftning.

Trots lagrådets starka kritik aktualiserar nu åter departementschefen frågan om utomäktenskapliga barns arvsrätt. Detta är så mycket mer förvånande som förre justitieministern tillsatt en utredning med uppgift att överse den familjerättsliga lagstiftningen. Det kan med hänsyn härtill inte anses försvarligt att man nu genomför en reform som kommer att få vittgående följder för såväl familj som samhälle. Reformen kan också komma att få betydelse endast under en begränsad tid. I direktiven till utredningen ifrågasätter nämligen justitieministern om man inte lämpligen kan ersätta laglottsinstitutet med en rätt för vissa kategorier barn till underhåll ur kvarlåtenskapen. I övrigt skulle man fritt få testamentera egendomen. Efter det att sådana bestämmelser genomförts skulle alltså fadern genom testamente kunna undandra de utomäktenskapliga barnen från arvsrätt.

Här ifrågasatta genomgripande förändringar inom den nuvarande familje- och arvsrätten bör uppenbarligen behandlas i ett sammanhang.

Åberopande det anförda hemställas,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 124 såvitt avser utomäktenskapliga barns arvsrätt.

Stockholm den 28 oktober 1969

Gösta Bohman (m)

Astrid Kristensson (m)
